

Konusu Belirli Tutarın Altındaki Davalar Hakkında Temyiz Kanun Yoluna Başvurulamamasını Öngören Kural Anayasa'ya Aykırı Bulunarak İptal Edilmiştir

İdari Yargılama Usulü Kanunu (İYUK)'un 46/1-b maddesi uyarınca, Danıştay dava dairelerinin nihai kararları ile bölge idare mahkemelerinin, konusu yüz bin Türk lirasını (2023 yılı için 581.000 TL'yi) **aşan** vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar Danıştay'da temyiz edilebilmekte, bu tutarın altındaki davaların ise temyiz konusu olabilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Sözü edilen kuralın Anayasa'ya uygunluk durumunu değerlendiren Anayasa Mahkemesi, "**26.07.2023 tarihli ve E. 2023/36, K. 2023/142 sayılı Karar**"ında, yukarıda belirtilen Kanun maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline, iptal hükmünün ise Kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak 9 ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir.

İptal kararı **13.10.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, 9 ay sonra (yani, 13.07.2024 tarihinde) yürürlüğe girecektir.**

Sözü edilen Karar'ın detayları aşağıda bilgilerinize sunulmaktadır.

1. İtiraz Konusu Kural

İtiraz konusu kuralda, konusu 581.000 TL'nin üzerinde olan davalar hakkında bölge idare mahkemelerince verilen hükümlerin temyiz incelemesine tabi tutulacağı öngörülmüştür.

2. Başvuru Gerekçesi

Başvuru kararında özetle; itiraz konusu kuralla öngörülen durumun mahkemeye erişim hakkı, hükmün denetlenmesini talep etme hakkı, ölçülülük ve kanuni hakim ilkeleri ile bağdaşmadığı belirtilerek kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

3. Anayasa Mahkemesinin Değerlendirmesi

Kurala konu parasal sınırın her yıl yeniden değerlendirilme oranına göre güncellenmesi nedeniyle işlem veya eylem tarihi, idareye başvuru tarihi, dava tarihi, ilk derece mahkemesi karar tarihi veya istinaf merciinin karar tarihi itibarıyla farklı aşamalarda farklı şekillerde uygulanması söz konusu olabilir. Ayrıca idari yargılamada kanun yollarını düzenleyen kanunlarda da bölge idare mahkemesi kararlarına karşı temyiz başvurusunda bulunmak için geçerli parasal sınır belirlenirken anılan tarihten hangisinin dikkate alınacağı hususunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle yargılama süreçlerinden dolayı daha önce temyize tabi olan bir karar, bölge idare mahkemesinin karar tarihi itibarıyla kesin olabilir.

Bu itibarla, kuralda **temyiz kanun yoluna başvuru açısından hangi tarihteki parasal sınırın uygulanacağı hususunun açık, net ve tereddüde yer vermeyecek şekilde düzenlenmemiş olması nedeniyle kuralın kanunilik şartını taşımadığı** değerlendirilmiştir.

Usul ekonomisi ve makul sürede yargılama ilkeleri açısından önemsiz sayılabilecek bazı davalarda verilen kararların kesin olması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına aykırılık teşkil etmediği gibi ilk derece mahkemesi kararlarına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin kararlar da hükmün denetlenmesi hakkına aykırılık oluşturmaz. Ancak, bölge idare mahkemesince istinaf başvurusu kabul edilerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması ve işin esası hakkında karar verilmesi halinde **bölge idare mahkemesinin ilk elden verdiği bu karara karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesi hakkına aykırılık teşkil edebilir**. Zira konusu istinaf sınırının üzerinde olup 581.000 TL'nin altında kalan uyuşmazlıkların tamamının tutar açısından önemsiz olduğu söylenemez ve kural nedeniyle bölge idare mahkemesi kararlarına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamamaktadır.

Bu kapsamda, **tutarı itibarıyla önemsiz olduğu kabul edilemeyecek vergi, tam yargı veya iptal davasında, ilk kez bölge idare mahkemesince davacı aleyhine bir hüküm kurulması durumunda kural nedeniyle bu hükmün denetlenememesi kişilere aşırı külfet yüklemektedir. Ayrıca Danıştayın iş yükünün azaltılması amacı ile davacıların hükmün denetlenmesini talep etme haklarını kullanmadaki menfaatleri arasındaki denge davacılar aleyhine bozulmaktadır.**

Sonuç olarak konusu 581.000 TL'nin altında kalan tüm vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlerden kaynaklanan davalarda ilk kez davacılar aleyhine hüküm kuran bölge idare mahkemesi kararına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına orantısız bir sınırlama getirmektedir.

Anayasa Mahkemesi yukarıda yer verilen gerekçelerle kuralın Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

13.10.2023 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "Anayasa Mahkemesi'nin 26.07.2023 tarihli ve E:2023/36 K:2023/142 sayılı Kararı"nın Resmi Gazete'de yayımlanan orijinal haline [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla.